

Звернення
депутатів Рокитнівської селищної ради до Кабінету Міністрів України щодо
повного фінансування з державного бюджету безплатного харчування учнів
в закладах загальної середньої освіти, розташованих на територіях
радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи

Відповідно до вимог Бюджетного кодексу України, рішенням Рокитнівської селищної ради від 22 грудня 2025 року № 5933 затверджено бюджет Рокитнівської селищної територіальної громади на 2026 рік. При розрахунку видатків враховано всі чинні, на час ухвалення рішення, нормативні акти та реальні фінансові можливості бюджету селищної територіальної громади.

30 грудня 2025 року набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2025 року № 1753 «Деякі питання розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів закладів загальної середньої освіти на 2026 рік», якою внесені зміни до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів закладів загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2024 року № 1456 (далі – Порядок).

Зокрема, пункт 4 Порядку доповнено новим абзацом, згідно якого передбачено розподіл субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на харчування учнів, які здобувають базову та профільну середню освіту в закладах загальної середньої освіти, розташованих на територіях радіоактивного забруднення, а також дітей, які є особами з інвалідністю внаслідок Чорнобильської катастрофи. Загальна кількість таких учнів у громаді становить 5840 осіб.

Згідно пункту 11 частини 1 статті 30 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (далі – Закон), потерпілим дітям, зазначеним у пунктах 1-6 статті 27 цього Закону, та їх батькам надаються такі гарантовані державою компенсації та пільги, зокрема, безплатне харчування учнів закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, студентів закладів фахової передвищої освіти, розташованих на територіях радіоактивного забруднення (пункти 2, 3, 4 статті 2 цього Закону), дітей, які є особами з інвалідністю внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Тобто, Законом передбачено, що держава гарантує безплатне харчування всіх учнів, які визначені Законом, а змінами до зазначеного вище Порядку передбачено обов'язок співфінансування безплатного харчування на територіальні громади.

Звертаємо Вашу увагу, що зазначені зміни до Порядку прийняті після завершення бюджетного процесу на місцевому рівні, внаслідок чого виникла правова та фінансова колізія: державна гарантія щодо безплатного харчування учнів не була забезпечена відповідним фінансовим ресурсом у вже сформованому бюджеті громади. Додаткове фінансове навантаження щодо безплатного

харчування учнів може розбалансувати бюджет територіальної громади і створити ризик недофінансування інших важливих програм і послуг.

Для виконання вимог Порядку щодо безплатного харчування учнів, які здобувають базову та профільну середню освіту в закладах загальної середньої освіти, розташованих на територіях радіоактивного забруднення, а також дітей, які є особами з інвалідністю внаслідок Чорнобильської катастрофи, Рокитнівській селищній територіальній громаді до закінчення навчального року необхідно додатково 11122330,0 грн, а до закінчення бюджетного року – близько 23,0 млн. грн.

Варто наголосити, що у попередні роки фінансування оплати вартості послуг харчування учнів здійснювалося в повному обсязі з державного бюджету відповідно до вимог Бюджетного кодексу України.

Оскільки фінансовий ресурс бюджету громади є обмеженим, виконання умов Порядку у повному обсязі наразі є об'єктивно неможливим без внесення змін до Державного бюджету України та виділення додаткової цільової субвенції територіальним громадам, які розташовані на територіях радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

При цьому частина третя статті 142 Конституції України гарантує компенсацію державою таких витрат органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади.

А статтею 67 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» закріплено обов'язок держави фінансово забезпечувати здійснення органами місцевого самоврядування наданих законом повноважень органів виконавчої влади у повному обсязі за рахунок закріплення за відповідними місцевими бюджетами джерел доходів бюджету, надання трансфертів з державного бюджету. Рішення ж органів державної влади, які призводять до додаткових видатків органів місцевого самоврядування, повинні обов'язково супроводжуватися передачею їм необхідних фінансових ресурсів. Вказані рішення виконуються органами місцевого самоврядування в межах переданих їм фінансових ресурсів.

З огляду на викладене, та з метою забезпечення надання на належному рівні послуг харчування учнів, які здобувають базову та профільну середню освіту в закладах загальної середньої освіти, розташованих на територіях радіоактивного забруднення, а також дітей, які є особами з інвалідністю внаслідок Чорнобильської катастрофи, просимо забезпечити з Державного бюджету України фінансування відповідних видатків щодо безплатного харчування учнів в повному обсязі, згідно вимог Закону.

Схвалено
Рішення Рокитнівської селищної ради
_____ 2026 року № _____